

- ۱- بسیاری از افراد در فضای مجازی، خود را با عکس نیم‌رخشان (پروفایلشان) به دیگران معرفی می‌کنند. به نظر شما کدام شکل زیر موفق‌تر است؟ چرا؟
 (۱) تصویری تمام قد و کامل از خود؛
 (۲) تصویری از نمای بسیار نزدیک یا نیمی از صورت خود.

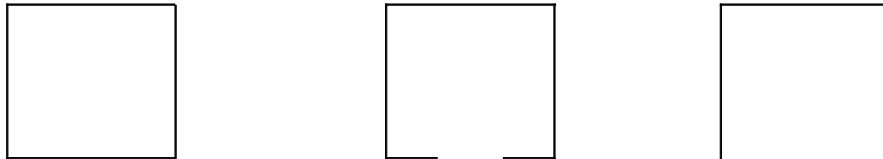
« پاسخ »

با توجه به مکتب گشتالت تصویر نمای نزدیک و نیم‌رخ چون درک جامع ایجاد نمی‌کند موفقیت کم‌تری دارد.

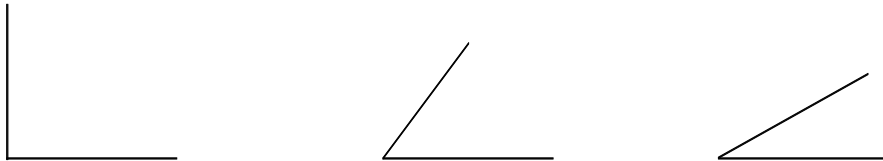
- ۲- با جست‌وجو در اینترنت چند نمونه از خطاهای ادراکی را جمع‌آوری کرده در کلاس ارائه کنید.

« پاسخ »

فضای بسته و باز از دو فضای هندسی با دو سطح مساوی مثلاً دو مربع، آنکه ضلعش باز باشد بزرگتر نشان می‌دهد.

اگر طول دو پاره‌خط عمودی و افقی کاملاً مساوی باشد، خط عمودی بزرگتر و بلندتر از خط افقی به نظر می‌رسد و هر اندازه خط مایل به خط افقی نزدیکتر باشد، بیشتر از اندازه واقعی خود به نظر می‌رسد.

- ۳- به نظر شما بین خطای ادراکی و توهم چه تفاوتی وجود دارد؟

« پاسخ »

خطای ادراکی و توهم اختلافات اساسی دارند زیرا همه ما دچار خطای ادراکی می‌شویم در صورتی که توهم برای اشخاص عادی به ندرت دست می‌دهد و معمولاً کسانی که اختلال روانی دارند یا کسانی که تحت تأثیر مواد مخدر هستند، دچار آن می‌شوند. در خطای ادراکی همیشه محرک خارجی وجود دارد ولی در توهم نه.

- ۴- آیا می‌توانید حدس بزنید چرا رنگ تابلوهای «ورود ممنوع» قرمز است؟ اگر سبز می‌بود بر میزان توجه رانندگان چه تأثیری می‌داشت؟ حاصل بررسی‌تان را به دیگر دانش‌آموزان ارائه دهید. درباره «اثر استروپ» جست‌وجو کنید. حاصل تحقیقتان را در قالب یک گزارش به دیگر هم‌کلاسی‌ها ارائه دهید.

« پاسخ »

بر اساس اثر استروپ زمانی که اسم یک رنگ مانند قرمز با رنگ دیگری مثلاً آبی چاپ شود بیان رنگ کلمه در مقایسه با زمانی که رنگ جوهر و کلمه یکی باشد، زمان بیش‌تری به خود اختصاص داده و با احتمال خطای بیش‌تری مواجه خواهد بود.

۵- اگر تمایل داشتید هم‌زمان با تماشای یک برنامه مستند علمی درس خاصی را مرور کنید کدام کتاب درسی را انتخاب می‌کردید؟ چرا؟

« پاسخ »

کتاب ادبیات را - زیرا مطالب ارائه شده در مستند علمی بسیار متفاوت با درس ادبیات است و این مسئله موجب برانگیختگی ذهنی می‌شود.

۶- یافتن یک خودرو در یک پارکینگ خلوت راحت‌تر است یا شلوغ؟ یافتن خودرو با رنگ کمیاب چگونه؟ در این دو مثال کدام یک از دو عامل مؤثر (تعداد عوامل انحرافی و ویژگی منحصر به فرد آن هدف) رخ داده است؟ شما هم سعی کنید مثال‌هایی از این دست بیابید.

« پاسخ »

در پارکینگ خلوت پیدا کردن خودرو راحت‌تر است. یافتن یک خودرو با رنگ متفاوت نیز در بین سایر خودروها راحت‌تر است. در مثال اول عامل اثر اندازه نمایش و در مثال دوم عامل اثر خصیصه رخ داده است. مثال دیگر: پیدا کردن یک گل سر با رنگ متفاوت میان گل‌های سر دیگر (اثر ضمیمه) و پیدا کردن یک کودک در مهدکودک

۷- آیا دانش‌آموزان دوره‌های مختلف، به رنگ تفریح یکسانی نیاز دارند؟ چرا؟

« پاسخ »

با توجه به رشد و علاقه‌های متفاوت در سنین مختلف و موقعیت اجتماعی دانش‌آموزان در دوره‌های مختلف، رنگ تفریح باید متناسب با این تفاوت‌ها ارائه شود.

۸- چرا بین دو کلاس آموزشی رنگ تفریح برای دانش‌آموزان در نظر گرفته می‌شود؟

« پاسخ »

رنگ تفریح مدرسه روش مفیدی برای خارج شدن از یکنواختی کلاس درس و در نتیجه ایجاد تمرکز برای درس بعدی است.

۹- هنگام عبور از خروجی‌های بازرسی فرودگاه‌ها، مأموران، همه وسایل، حتی کمر بند را هم بازرسی می‌کنند. به نظر شما در این ردیابی، هشدار کاذب وجود دارد یا از دست دادن؟ اگر قرار باشد دو درس با اهمیت متفاوت را مطالعه کنید در کدام درس باید پدیده هشدار کاذب باشد؟ چرا؟

« پاسخ »

در بازرسی فرودگاه به دنبال ردیابی علامت غایب هستیم بنابراین هشدار کاذب وجود دارد مطالعه درسی که با اهمیت‌تر است باید با پدیده هشدار کاذب همراه باشد. زیرا در این هنگام باید مراقب مواردی که توجه را کاهش می‌دهد باشیم.

۱۰- اگر بخواهید مطالب این درس را برای آزمون به دقت مطالعه کنید، کدام شیوه‌ی مطالعه را انتخاب می‌کنید؟ چرا؟

- مطالعه کل مطالب درس در یک حالت ثابت و بدون وقفه؛
- مطالعه بخشی از درس و سپس قدم زدن، استراحت و خوردن میان وعده و پس از استراحت کوتاه، ادامه مطالعه.

« پاسخ »

روش دوم را انتخاب می‌کنم در روش دوم دچار خوگیری، یک‌نواختی و ثبات نسبی نشده و تمرکز بهتری خواهم داشت.

۱۱- تماشاگران برای مشاهده مسابقه فوتبال به استادیوم می‌روند. دور تا دور زمین فوتبال پُر از تابلوهای تبلیغاتی است. هیچ‌یک از تماشاگران به قصد دیدن آن پیام‌های تبلیغاتی به استادیوم نمی‌آیند. ولی این تصاویر، زمینه ذهنی آن‌ها را برای خریدهای بعدی آماده می‌کند. این مثال، نمونه‌ای از آماده‌سازی است. یک مورد مانند این مثال بیابید و به صورت گروهی آن‌را تجزیه و تحلیل کنید.

« پاسخ »

به قصد تماشای سریال مورد علاقه خود تلویزیون را تماشا می‌کنیم اما در حین پخش سریال موردنظر ما به دفعات آگهی پخش می‌شود با این‌که برای دیدن آگهی سراغ تلویزیون نیامده‌ایم آگهی‌های پخش شده ما را آماده خرید آن وسایل در هنگام دیدن آن‌ها در فروشگاه‌ها می‌نماید.

۱۲- آیا دقت کرده‌اید که چرا در بیمارستان‌ها، فرودگاه‌ها و ... قبل از اعلام خبری موسیقی یا صدایی نواخته می‌شود و سپس اصل پیام گفته می‌شود؟

« پاسخ »

به این پدیده آماده‌سازی می‌گویند که زمانی اتفاق می‌افتد که شناخت محرک معینی (اصل پیام) تحت تأثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرک شبیه آن قرار می‌گیرد (موسیقی).

۱۳- به نظر شما یک دندان‌پزشک، در گفت‌وگو با دیگران، به کدام یک از اعضای بدن بیش‌تر توجه می‌کند؟ چرا؟ می‌توانید صاحبان مشاغل دیگری را پیدا کنید که این‌گونه هستند؟

« پاسخ »

یک دندان‌پزشک بیش‌تر به دندان‌های افراد دقت می‌کند همان‌طور که یک طراح لباس و یک متخصص پوست به ترتیب به طرز لباس پوشیدن و پوست افراد توجه می‌کنند آن‌چه توجه این افراد را به محرک‌های مرتبط با حرفه خود سوق می‌دهد اطلاعات موجود در حافظه هریک از آنان بوده است افراد دیگری مانند پلیس راهنمایی و رانندگی و مراقب امتحان به محرک‌های موردنظر خود توجه می‌کنند.

۱۴- قبل از شروع کلاس، برای یادگیری بهتر، تصمیم می‌گیرید سخنان دبیر محترمان را به دقت گوش دهید. در دقایق نخست تصمیم شما عملی می‌شود، اما بعد از چند دقیقه حواستان به موضوع‌های دیگر معطوف می‌شود. در این مثال، توجه شما دچار مشکل شده یا تمرکزتان؟ توضیح دهید.

« پاسخ »

تمرکز دچار مشکل می‌شود استمرار توجه در مدت لازم تمرکز نامیده می‌شود با تغییر جهت یافتن توجه، تمرکز، فرد بر روی محرک خاص کاهش خواهد یافت.

۱۵- با توجه به دو مثال زیر بگویید چرا تحمل درد برای این افراد یکسان نیست؟
(۱) جانبازان جنگ تحمیلی، در مقایسه با افراد عادی، برای جراحی یک عضو به یک اندازه ابراز ناراحتی نمی‌کنند.
(۲) درد زایمان برای خانم‌ها، به مراتب قابل تحمل‌تر از درد ناشی از جراحی کلیه است.

« پاسخ »

در میزان درد عوامل بسیار تأثیر دارند هم‌چون میزان حساس بودن نقاط مختلف بدن عوامل شخصیتی فرد و ...

۱۶- نوشته‌ای را به سه شیوه مطالعه کنید:

(۱) جملات را با چشم بخوانید و تعقیب کنید.
(۲) علاوه بر تعقیب چشمی، مطالب را به گونه‌ای بخوانید که گوشتان هم بشنود.
(۳) علاوه بر تعقیب چشمی و بلندخوانی، اگر یادداشت‌برداری نیز بکنید، نتایج چگونه خواهد بود؟ کدام یک از شیوه‌ها مؤثرتر است؟ چرا؟

« پاسخ »

مطالعه به شیوه سوم مؤثرتر بوده و با یادآوری بهتری همراه می‌باشد زیرا حواس بیش‌تری را به کار می‌بریم.

۱۷- با کمک اینترنت، مفهوم «جبران حسی» را جست‌وجو کنید. با رعایت مطالبی که درباره روش علمی می‌دانید، دریافت خود را درباره این موضوع بنویسید.

« پاسخ »

بنابر نظریه جبران حسی اگر یکی از گذرگاه‌هایی که حسی را دریافت می‌کنند (مثلاً چشم برای بینایی) قطع شود به زور خودکار سایر حواس قوی‌تر می‌شوند.

۱۸- محمد، حسن و جواد در حال مطالعه مطالب درسی هستند. حمید از دور با صدای بلند می‌گوید: «بچه‌ها چه کار می‌کنید؟» دو نفر سرشان را بالا آورده نگاه می‌کنند. یکی اصلاً سر خود را بالا نمی‌آورد. در این مثال صدای حمید به گوش هر سه رسید (احساس)، اما دو نفر سرشان را بالا آوردند (توجه). در بین این دو نفر که سرشان را بالا آوردند یک نفر (محمد) گفت: «چه قدر داد می‌زنی!» (ادراک). این مثال را در مورد موضوع بویایی و سوختن یک غذا یا پختن یک کیک خوشمزه به کار ببرید (اسم سه نفر که این بو را در فاصله‌ای مناسب استشمام می‌کنند، بنویسید).

« پاسخ »

فاطمه و مریم با پدرشان وارد آشپزخانه می‌شوند. بوی کیک داخل فر به مشام هر سه می‌رسد (احساس) اما فاطمه و پدرش شروع به بو کشیدن می‌کنند (توجه). در این بین پدر می‌گوید: به به چه بوی کیک (ادراک).

۱۹- سه حس از پنج حس خود را از تحریک‌های بیرونی محروم کنید (صدا، نور، بو) تا چه زمانی قادر به تحمل وضعیت ایجاد شده بودید؟
حالات محرومیت حسی خود را از صدا، نور و بو گزارش کنید. احساس عاطفی خود را گزارش کنید.

« پاسخ »

در این آزمایش بیش از نیم ساعت نمی‌توانیم دوام بیاوریم زیرا دچار اضطراب و بی‌قراری می‌شویم و عجله داریم هر چه زودتر به شرایط عادی برگردیم.

۲۰- همین حالا مطالعه این صفحه را متوقف کنید! چه صداهایی از محیط پیرامون را می‌شنوید که هنگام مطالعه، به آن توجه نداشتید؟ آن صداها را بنویسید.

« پاسخ »

صدای تلویزیون - صدای گفتگوی افراد خانواده - صداهایی که از بیرون به داخل خانه نفوذ می‌کنند.

۲۱- عبارت موجود در کدام گزینه با فرض مطرح شده ارتباط بیشتری دارد؟
«اساسان به بیماری اسکیزوفرنی مبتلاست، او فکر می‌کند که صدای حرف زدن فرد دیگری را در تنهایی می‌شوند و یا او را می‌بیند.»

- ۱) آنچه را حس می‌کنیم لزوماً چیزی نیست که در ذهن خود ادراک می‌کنیم.
- ۲) گاهی چیزی را که وجود خارجی دارد، ادراک نمی‌کنیم.
- ۳) گاهی چیزی را ادراک می‌کنیم که احساس نشده است.
- ۴) ادراک با احساس متفاوت است.

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گاهی چیز را ادراک می‌کنیم که احساس نشده است یعنی وجود خارجی ندارد. روان‌شناسان به ادراک پدیده‌ها بدون احساس آن‌ها توهم می‌گویند.

۲۲- شکل روبه‌رو مربوط به کدام یک از اصول روان‌شناسی گشتالت است؟

- (۱) استمرار
- (۲) تقارب
- (۳) مشابهت
- (۴) شکل و زمینه

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. انسان تمایل دارد اشیای ناقص را به صورت کامل ببیند که این عبارت به اصل تقارب اشاره دارد.

۲۳- ایجاد هر چیزی که انسان سعی دارد به آن برسد و فکر می‌کند بر او مؤثر و مفید است، به کدام عامل مؤثر در تمرکز مربوط می‌شود؟

- (۱) یکنواختی و ثبات نسبی
- (۲) آشنایی نسبی با محرک
- (۳) تغییرات درونی محرک
- (۴) درگیری و انگیزتگی ذهنی

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

هدف ← هر چیزی است که انسان سعی دارد به آن برسد و فکر می‌کند برای او مؤثر و مفید است. ایجاد هدف و اهمیت‌دهی به آن در انگیزتگی ذهنی مؤثر است.

۲۴- به ترتیب «طبقه‌بندی کودکان هم‌سن در یک گروه» و «تمایل به کامل کردن تصویر یک ساختمان نیمه‌کاره» اشاره به

کدام اصول گشتالت دارند؟

- (۱) مجاورت - استمرار
- (۲) مشابهت - استمرار
- (۳) مجاورت - تقارب
- (۴) مشابهت - تقارب

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تمایل به طبقه‌بندی افرادی که با هم شباهت دارند (کودکان هم‌سن) در یک گروه ← مشابهت

تمایل به دیدن اشیای ناقص به صورت کامل، در اینجا تمایل به کامل کردن تصویر یک ساختمان نیمه‌کاره ← تقارب

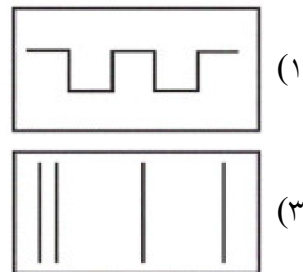
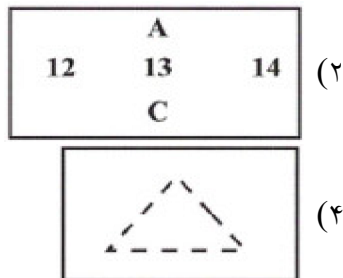
۲۵- در مورد «ساماندهی توجه» کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) آگاهی بیشتر باعث شکل‌گیری توجه ارادی تر می‌شود.
- (۲) می‌توان برآورد دقیقی از حداکثر مدت زمان مفید برای ایجاد توجه مستمر ارائه داد.
- (۳) استفاده از حواس مختلف، حین انجام تکلیف، به ایجاد توجه متمرکز کمک بسیاری می‌کند.
- (۴) میزان شباهت تکالیف، درجه دشواری و مهارت می‌توانند از منفی تقسیم‌شده را کاهش دهند.

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. برآورد دقیق حداکثر مدت زمان مفید برای ایجاد توجه مستمر، به ویژگی‌های شخصی و دشواری تکلیف بستگی دارد و نمی‌توان به‌طور کلی زمان خاصی را برای آن تعیین کرد.

۲۶- مسئله زیر یادآورد کدام یک از شکل‌های مرتبط با مکتب گشتالت است؟
 «پنج نفر در کنار یکدیگر ایستاده‌اند، از فردی خارج از این گروه خواسته می‌شود تا آن‌ها را گروه‌بندی کند. این فرد سه نفر را بر مبنای کوتاهی قد در یک گروه دو نفر دیگر را بر مبنای رنگ پوست در گروه دیگر قرار می‌دهد.»

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. براساس مکتب گشتالت ما معمولاً تمایل داریم اشیا را براساس شباهت آن‌ها در یک مقوله طبقه‌بندی کنیم، بنابراین افراد با قد و رنگ پوست مشابه در مسئله مذکور به دو گروه تقسیم شدند.

۲۷- توجه ارادی در فرد با چه عاملی بیش‌تر همراه است؟

- (۱) هشیاری و آگاهی
- (۲) تمرکز و تکراری بودن موضوع
- (۳) محرک‌های غیر منتظره
- (۴) دشواری تکالیف

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در توجه ارادی، هدف مشخصی جست‌وجو می‌شود و با انگیزختگی و هوشیاری بیشتر فرد همراه است.

۲۸- یکی از سه عاملی که منابعی از توجه محسوب می‌شوند کدام است؟

- (۱) تحریک حواس به وسیله محرک‌های بیرونی
- (۲) از دست دادن محرک هدف
- (۳) به دست آوردن ثبات نسبی
- (۴) جست‌وجو

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عامل توجه تحت تأثیر سه عامل است. ۱- حواس ما به وسیله محرک‌های بیرونی تحریک می‌شود. ۲- اطلاع موجود در حافظه است. ۳- سبک پردازش افراد و انتظارات آن‌ها است که باعث می‌شود محرک خاصی انتخاب شود.

۲۹- نظریه «کل بیشتر از مجموع اجزا است» از نظریات روان‌شناسان کدام مکتب است؟

- (۱) روان‌کاوی
- (۲) انسان‌گرا
- (۳) گشتالتی‌ها
- (۴) رفتارگرا

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. روان‌شناسان پیرو مکتب گشتالت اعتقاد داشتند کل بیشتر از مجموع اجزا است. از نظر آن‌ها، کل علاوه بر مجموع اجزا، شامل روابط بین اجزا هم می‌شود که از جمع اجزا به دست نمی‌آید.

۳۰- در کدام حالت زیر، توجه متمرکز ایجاد می‌شود؟

- (۱) موتورسواری همراه با صحبت کردن با تلفن همراه
(۲) نقاشی کردن همراه با نگاه کردن به الگوی آن
(۳) خیاطی همراه با تماشای سریال مورد علاقه
(۴) حل جدول همراه با شنیدن موسیقی

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. استفاده از حواس مختلف برای انجام دادن یک تکلیف باعث ایجاد توجه متمرکز می‌شود ← نقاشی کردن و نگاه کردن به الگو هر دو برای انجام یک کار هستند. در سایر گزینه‌ها افراد دو کار مختلف را هم‌زمان انجام می‌دهند که باعث تقسیم توجه و کاهش تمرکز می‌شود.

۳۱- فرایندی که از طریق آن محرک‌های مورد توجه بازشناسی و به آن‌ها معنا داده می‌شود، چه نام دارد؟

- (۱) تمرکز (۲) ادراک (۳) توجه (۴) احساس

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ادراک، فرایندی است که از طریق آن، محرک‌های مورد توجه را بازشناسی و به آن‌ها معنا می‌بخشیم.

۳۲- در موضوع ردیابی علامت که یکی از کارکردهای توجه است، اگر علامت غایب باشد و ما علامت را ردیابی کرده و

گزارش دهیم، با چه موقعیتی سروکار داریم؟

- (۱) اصابت (۲) هشدار کاذب (۳) ردّ درست (۴) از دست داد محرک هدف

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در صورتی که محرکی غایب بوده است، اما ما اشتهاً آنرا ردیابی کرده‌ایم «هشدار کاذب» رخ داده است. در حالی که تصمیم درست این بوده که علامت غایب، ردیابی نشود.

رد گزینه‌ی ۱: اصابت یا تصمیم درست در حالتی رخ می‌دهد که علامت حاضر بوده و ما هم به درستی آنرا ردیابی کرده‌ایم.

رد گزینه‌ی ۳: ردّ درست حالتی است که علامت غایب بوده و ما هم آنرا ردیابی نکرده‌ایم.

رد گزینه‌ی ۴: از دست دادن محرک هدف حالتی است که در آن علامت حاضر بوده، اما ما آنرا ردیابی نکرده‌ایم.

۳۳- کدام یک از گزینه‌های زیر از موانع تمرکز محسوب می‌شود؟

- (۱) یک‌نواختی و ثابت نسبی
(۲) تغییرات درونی محرک
(۳) درگیری و انگیزتگی ذهنی
(۴) ایجاد هدف و اهمیت‌دهی به آن

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. وقتی موضوع مورد توجه همیشه به صورت یک‌نواخت ارائه شود، فرد به آن موضوع عادت می‌کند؛ در نتیجه ابعاد جدید آن را در نمی‌یابد و این مطلب باعث کاهش تمرکز می‌گردد.
رد گزینه ۲: موضوع مورد توجه اگر به لحاظ معنایی، شرایط متنوع و جذاب داشته باشد، عادت را از بین می‌برد و به ایجاد تمرکز کمک می‌کند.
رد گزینه ۳ و ۴: یکی از عوامل ایجاد تمرکز، درگیری و انگیزتگی ذهنی است. عوامل مهمی هم‌چون ایجاد هدف و اهمیت‌دهی به آن در انگیزتگی ذهنی مؤثر هستند.

۳۴- در روان‌شناسی، حداقل انرژی لازم برای تحریک اندام حسی را چه می‌نامند؟

- (۱) ادراک (۲) احساس (۳) شدت محرک (۴) آستانه‌ی مطلق

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. حداقل انرژی لازم برای تحریک یک اندام حسی را «آستانه‌ی مطلق» می‌گویند.

۳۵- پدیده‌ی «آماده‌سازی» نشان‌گر کدام مورد است؟

- (۱) خوگیری مانع آگاهی کامل می‌شود.
(۲) به همه‌ی آن‌چه که توجه داریم، آگاهی کامل نداریم.
(۳) برای ایجاد تمرکز، ابتدا باید توجه شکل بگیرد.
(۴) نوع انتظار افراد بر توجه آن‌ها در آینده تأثیر می‌گذارد.

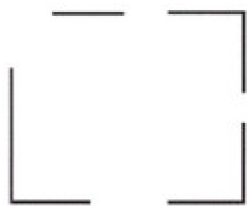
« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آماده‌سازی زمانی اتفاق می‌افتد که شناخت محرک معینی، تحت تأثیر ارائه‌ی پیشین همان محرک یا محرک شبیه به آن قرار می‌گیرد. در پدیده‌ی آماده‌سازی، ارائه‌ی پیشین محرک، دریافت بعدی را آسان می‌کند.

مثلاً اگر قبلاً نام تجاری یک خودکار را در جایی دیده باشیم و دفعه‌ی بعد همان خودکار را خریداری کنیم در واقع به صورت ناهشیار عملی انجام داده‌ایم که به آن توجه کرده‌ایم، اما آگاهی کامل به آن نداشته‌ایم.

رد گزینه ۴: در این گزینه مفهوم پدیده‌ی آماده‌سازی ارائه شده است در واقع آماده‌سازی «بیانگر» گزینه‌ی ۴ می‌باشد، اما «نشانگر» گزینه‌ی ۲ است؛ یعنی آماده‌سازی نشانه‌ای از این مطلب است که «به همه‌ی آن‌چه توجه داریم، آگاهی کامل نداریم».

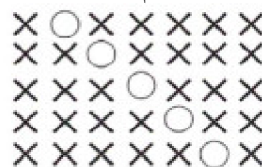
۳۶- اشکال زیر، به ترتیب مرتبط با کدام اصل مکتب گشتالت هستند؟

«الف»

«ب»

«ج»

- (۲) استمرار - استمرار - مجاورت
(۴) تقارب - مشابهت - مجاورت

- (۱) استمرار - مشابهت - مشابهت
(۳) تقارب - استمرار - مشابهت

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. الف) اصل تقارب: ما تمایل داریم اشیای ناقص را به صورت کامل ببینیم. ب) اصل استمرار: ما گرایش داریم اشکال را به صورت متصل و پیوسته ببینیم، نه منقطع و غیر پیوسته. ج) اصل مشابهت: ما معمولاً تمایل داریم اشیای را براساس شباهت آنها در یک مقوله طبقه بندی کنیم.

۳۷- ارتباط بین توجه و تمرکز را چگونه می توان توصیف کرد؟

- (۱) فرایند انتخاب یک محرک از بین محرک های مختلف توجه شده را تمرکز می نامند.
(۲) اغلب به دلیل تفاوت موجود میان دو مفهوم توجه و تمرکز افراد قادر به تفکیک آنها نیستند.
(۳) تمرکز و توجه تفاوتی نداشته و با یکدیگر ارتباط نزدیکی دارند.
(۴) اگر توجه مداوم و پایدار باشد در آن صورت با تمرکز مواجه هستیم.

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. توجه با تمرکز متفاوت است. اگر توجه مداوم و پایدار باشد، در آن صورت با تمرکز مواجه هستیم.

۳۸- توانایی ذهنی انسان که اطلاعات خاصی را از میان سایر اطلاعات انتخاب نموده و به پردازش بیش تر آن می پردازد، چه نام دارد؟

- (۱) توجه (۲) تفکر (۳) نظام شناختی (۴) گلوگاه شناختی

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. توجه به توانایی ذهنی گفته می شود که فرد اطلاعات خاصی از میان اطلاعات دیگر انتخاب و به پردازش بیش تر آن می پردازد.

۳۹- کدام عبارت، بیان‌گر مفهوم «ادراک» است؟

- (۱) حل مسئله و تصمیم‌گیری
- (۲) تحریک گیرنده‌های حسی
- (۳) فرایند بازنمایی اطلاعات
- (۴) فرایند تفسیر محرک‌های انتخابی

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تعبیر و تفسیر کردن و معنی و مفهوم و سازمان دادن به محرک‌های توجه شده ادراک نام دارد.

۴۰- در چه صورتی، دریافت بعدی یک محرک در پدیده آماده‌سازی آسان می‌شود؟

- (۱) تغییرات درونی محرک
- (۲) ارائه محرک پیشین
- (۳) آشنایی نسبی با محرک
- (۴) افزایش عوامل روان‌شناختی

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آماده‌سازی، زمانی اتفاق می‌افتد که شناخت محرک عینی، تحت تأثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرک شبیه آن محرک قرار می‌گیرد. در پدیده آماده‌سازی، ارائه پیشین محرک، دریافت بعدی را آسان می‌کند.

۴۱- برای اینکه یک محرک احساس شود چه اتفاقی می‌افتد؟

- (۱) ایجاد شرایط افزایش انرژی
- (۲) سازمان دادن موقعیت
- (۳) تحریک اندام‌های حسی
- (۴) افزایش توجه و تمرکز

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تحریک اندام‌های حسی موجب «احساس» محرک می‌شود.

۴۲- زمانی که به یک محرک خاص کم‌تر و کم‌تر می‌پردازیم و تفکر کم‌تر می‌شود چه موردی پیش آمده است؟

- (۱) هشدار کاذب
- (۲) برانگیختگی ذهنی
- (۳) خوگیری
- (۴) کاهش پردازش اطلاعات

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. خودگیری افت تمرکز است. خوگیری شامل عادت کردن به محرک خاص است به نحوی که به تدریج کم‌تر و کم‌تر به آن می‌پردازیم.

- ۴۳- در ارتباط با خطاهای ادراکی، چه تعداد از گزاره‌های زیر صحیح است؟
- الف) آنچه را حس می‌کنیم الزاماً آن چیزی نیست که در ذهن خود ادراکش می‌کنیم.
 ب) برخی از محرک‌ها، پس از تحریک گیرنده‌های حسی، وارد فضای ادراکی می‌شوند.
 ج) ادراک چیزی که وجود خارجی ندارد، بیانگر نوعی خطای ادراکی است.
 د) اگر تعداد خطاهای ادراکی زیاد باشد، به عنوان یک خطای ذهنی، وارد نظام رفتاری فرد می‌شود.
- ۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تشریح عبارت نادرست:
 د) اگر تعداد خطاهای ادراکی زیاد باشد، به عنوان یک خطای شناختی، وارد نظام ذهنی فرد می‌شود.
 نکته: بسیاری از محرک‌های حسی در همان حد تحریک گیرنده‌های حسی باقی‌مانده و وارد فضای ادراکی نمی‌شوند، و برخی از آن‌ها پس از تحریک گیرنده‌های حسی وارد فضای ادراکی می‌شود.

- ۴۴- وقتی صدایی به گوش ما می‌رسد، تحریک هر یک از گیرنده‌های حسی تابع چه موردی است؟
- ۱) افزایش توجه (۲) شدت محرک
 ۳) شناخت محرک معین (۴) ثبات نسبی

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هر یک از گیرنده‌های حسی تابع شدت محرک است یعنی تحرک حواس از سوی محرک باید به میزان خاصی برسد تا آن عضو حسی تحریک شود، مثلاً صدا باید به شدت خاصی برسد تا گوش آن را بشنود.

- ۴۵- از نظر تکاملی، احساس کدام نوع از محرک‌ها برای بقای موجود زنده حیاتی است؟
- ۱) درونی (۲) نسبی (۳) بیرونی (۴) ذهنی

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از نظر تکاملی، احساس محرک‌های بیرونی برای بقای موجود زنده حیاتی است.

- ۴۶- انتخاب یک متحرک توسط فرد، از بین محرک‌های حسی گوناگون را چه می‌نامند؟
- ۱) توجه (۲) تمرکز (۳) ادراک (۴) تصمیم‌گیری

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فرایند انتخاب یک محرک از بین محرک‌های حسی مختلف را توجه می‌نامند.

- ۴۷- کدام گروه از روان‌شناسان با استفاده از برخی اصول ساده منظور خود را تبیین می‌کنند؟
- ۱) انسان‌گراها (۲) پیرو مکتب گشتالت (۳) روان‌درمان‌گراها (۴) رفتار درمانی

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
 روان‌شناسان پیرو مکتب گشتالت سعی کردند با استفاده از برخی از اصول ساده منظور خود را تبیین کنند.

۴۸- به واسطه چه موردی، محرک‌های بیرونی به اطلاعات روان‌شناختی معنادار تبدیل می‌شوند؟
(۱) تمرکز (۲) توجه (۳) استمرار (۴) ادراک

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. به واسطه ادراک، محرک‌های بیرونی به اطلاعات روان‌شناختی معنادار تبدیل می‌شود.

۴۹- در کدام نوع رمزگردانی، امکان خطای بیشتری وجود دارد؟
(۱) کلی (۲) جزء به جزء (۳) حسی (۴) معنایی

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در رمزگردانی جزء به جزء، امکان خطای بیشتری وجود دارد.

۵۰- در چه صورتی در فرد تمرکز ایجاد می‌شود؟
(۱) از دست دادن محرک هدف
(۲) درگیر شدن حواس
(۳) خوگیری مثبت
(۴) تازگی موضوع ارائه شده

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تازگی موضوع ارائه شده، تمرکز ایجاد می‌کند.